

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ

ВЫХОЎВАЦЬ СЕЛЬСКИ АКТЫЎ

На тэрыторыі Азяранскага сельсавета, Талачынскага раёна, 12 калгасаў, зароды-лесіліны, першапачатковай апрацоўкі ільну і плод-вінны. У калгасах і на заводах многа партыйных большавікоў, усебакова прапараных, на справе даказаных сваю адданасць большавіцкай партыі.

Невычарпальная база росту ў Азяранскай тэрытарыяльнай партарганізацыі, але яна па-сапраўднаму, як партыя, не займалася пытаннем палітычнага выхавання, адборам у партыю лепшых прадстаўнікоў калгаснай вёскі і сельскай інтэлігенцыі.

Імёна гэтых вярталаў пытанні ў рабоце кожнай партыйнай арганізацыі вынікі з поля зроку партарга тав. Завадскага, ды і ўсёй арганізацыі. Партарганізацыя разгубіла актыўна агітатару, не замацавала вопыту партыйна-масавай работы ў дні выбараў.

Тав. Завадскі ведае, якія калгасы пачаюць з выкананнем паставак дзяржавы, не спраўляюцца з уборкай, ведае, дзе прастояць трактары на падняці зялёнага. Гэта, бясспрэчна, добра. Але аб грамадска-палітычнай рабоце сярод звыяўных, брыгадзіраў, старшын калгасоў і калгаснікаў нічога не можа сказаць.

Два-тры чалавекі — вось і ўсё рэзерв, які партарг Завадскі ведае больш-менш глыбока.

Скупымі словамі характарызуе ён Сяргеева — старшыню калгаса імя Дзямітрава. А Сяргееў — няўтомны вышукальнік лепшых спосабаў барацьбы за высокую ўраджайнасць.

Яшчэ бліжэй выглядае ў выказванні Завадскага характарыстыка тав. Паліковай — звыяўнай-ільнавода,

актыўскай кампаніі па выбарах у Вярхоўны Совет БССР. Палікова сем год няўменна працуе старшынёй калгаса. Аб астатнім актыве, на які мае права разлічваць партарганізацыя, як на свой моцны рэзерв, партарг нічога не ведае.

Не пажыла зрабіць вывад, чаму Азяранская партарганізацыя, маючы невычарпальны рэзерв, расце марудна. Замкнуўшыся ў шэрагу гаспадарчых пытанняў, не ўмеючы цесна спалучаць іх з пытаннямі палітычнай работы ў масе, камуністы агранулі мазавую агітацыйна-палітычную работу, не выдучы дэкладнага і ўдумлівага вывучэння людзей.

Актыўна агітатару, якія правялі велізарную работу ў перыяд выбараў у Вярхоўны Совет БССР, поўнаасоў адхілілі ад работы ў масах калгаснікаў. Характэрная размова межа месапа не так даўно паміж партаргам Завадскім і агітатарам у перыяд выбараў тав. Альштуперам.

Тав. Альштупер запытаў, чаму яго не прыцягваюць да масава-палітычнай работы. Партарг адказаў:

— На загадоўках ці што вас скарыстаць? Між іншым, не пад сілу вам гэта работа (?).

Вось як паліцый магчымым адказвае партарг на зусім законнае прапрашанне.

Далей так працаваць нельга. Гэта павінны зразумець камуністы тэрытарыяльнай партыйнай арганізацыі. Ад іх патрабуецца рашучы паварот у бок умацнення палітыка-масавай работы, у бок актыўнага вывучэння рэзерваў для адбору ў рады большавіцкай партыі.

П. ТУРСКІ.

У МЕНСКІМ ДОМЕ ПАРТЫЙНАГА АКTYBA

За апошнія два месяцы значна ажыццявілася работа ў менскім Доме партыйнага актыва. Тут цяпер працуюць 7 груп семінара прапагандастаў для гуртоў па вывучэнню гісторыі ВКП(б). Прапагандастам створаны ўсе ўмовы для сур'ёзнай работы. У трох навадох дома размяшчаны схемы, дыяграмы, фотаздымкі і альбомы па гісторыі ВКП(б). Прапагандасты вывучаюць багаты ілюстрацыйны матэрыял. Працуюць пастаянныя кансультацыі па гісторыі ВКП(б).

Рэгулярна праходзяць заняткі ў арганізаваных пры Доме семінарах для партыйнага і савецкага актыва (секратары райкомаў КП(б)Б, наркомы, дырэктары прадпрыемстваў).

Усе навуачныя ў семінарах карыстаюцца літаратурай з бібліятэкі Дома партыі. У ёй налічваецца каля 75 тыс. кніг, з іх больш 60 процантаў — на сацыяльна-эканамічных

даследаваннях. У бібліятэцы ёсць 50 камплектаў збор твораў В. І. Леніна, больш 100 экзэмпляраў кнігі «Пытанні дзёнамі» — Сталіна, 100 камплектаў тэахроніка твораў Леніна і Сталіна.

Дом партыі таварыства рэгулярна праводзіць лекцыі і даклады на тэарэтычныя тэмы. У верасні і кастрычніку кваліфікаваным прапагандастам былі прычтаны лекцыі па творах Леніна: «Чо дзелаць», «Чо такое «друзья народа» і как они воюют против социал-демократов», «Матэрыялізм і эмпірыізм», 23 і 24 кастрычніка для прапагандастаў і партыйна-савецкага актыва Менска былі прычтаны лекцыі па філасофіі.

Значна вырасла цяга партыйнага актыва да глыбокага вывучэння гісторыі народаў СССР. Лекцыі аб вайне 1912 года і аб дэкабрыстах, якія былі арганізаваны Домам, слухала больш 800 чалавек. Рэгулярна праводзіцца даклады аб міжнародным становішчы.

НАРАДА ПА ПЫТАННЯХ АБОРОННАЙ РАБОТЫ

МОЗЫРЬ, 29 кастрычніка. (ВЕЛТА). Мозырскі райком КП(б)Б правёў нараду гарадскога партыйнага, комсомольскага і савецкага актыва па пытанню аб пастаўках абароннай работы. На нарадзе прысутнічала 383 чалавекі.

Дакладчык — старшыня райсавета Асоавіахіма тав. Замкоў указаў, што ў сувязі з абменам асоавіахімаўскіх білетаў у раёне значна ажыццявілася абаронная работа. За апошнія два месяцы створана 16 новых пярвічных арганізаваных АСО, уступіла 1.513 членаў. Пад-

рыхтавана 619 варыянтнаўскіх стралякоў.

Выступіўшы ў спрэчках таварышы крытыкавалі раённы совет АСО за адсутнасць канкрэтнай дапамогі пярвічным арганізацыям.

Удзельнікі нарады паставілі пытанне перад гарадскім саветам аб пабудове ў горадзе парашутнай вышкі і апленага праця.

Асоавіахімаўцы Мозыра выклікалі на сацыялістычнае спаробніцтва асоавіахімаў Рэчыцкага раёна.

НА СПРАВАЗДАЧНА-ВЫБАРЧЫМ КОМСАМОЛЬСКИМ СХОДЗЕ

20 кастрычніка справаздачна-выбарчы сход комсомольскай арганізацыі завода Гомсельмаш сарваўся. Не з'явілася больш 40 проц. комсомольцаў. 24 кастрычніка сход быў склікан у другі раз. Кіраўнікі арганізацыі ўлічылі памылкі, і таму на гэты раз сход праходзіў арганізавана, на высокім палітычным узроўні пры ўдзеле ўсёй комсомольцы.

Сакратар комсомольскага камітэта тав. Казлоў падрабозна ахарактарызаваў работу арганізацыі за справаздачны перыяд, расказаў аб дасягненнях, заахвочваў увагу комсомольцаў на недахопах. Тав. Казлоў вылучаў на кіруючую комсомольскую работу аядаўна, і не глядзячы на гэта, яго дакладна адчуваўся веданне жыцця арганізацыі, веданне людзей.

Завод Гомсельмаш — дзевяціцца сталінінскіх паліцэлаў — выраб на былым пустыры. Разам з корпусамі завода расла яго комсомольская арганізацыя. Зараз яна налічвае ў сваіх ралдах звыш 200 комсомольцаў і з'яўляецца буйнай сілай на вытворчасці. За 1938 год арганізацыя вырасла на 90 чалавек. 12 інжынераў, 21 тэхнік-комсомольцаў — гордзіць завод. Гэта — савецкая інтэлігенцыя, вышукваюча з рабочых, узрошчаная на заводзе.

Т. Ельнер — начальнікам канструктарскага бюро. Тэхнік т. Сакуноў, рыхтуючы падарунак мадэры-радыме, санструктураў удасканалены старшэр.

У рады большавіцкай партыі рэкамандавана 14 комсомольцаў. Гэта — партарганізацыі; сярод іх маладыя інжынеры тт. Кагановіч, Ільютовіч, Мінкава, тэхнік Вайсман і іншыя.

Усё гэта, бясспрэчна, буйныя дасягненні арганізацыі. Але вось у галіне баявога выхавання комсомольцаў і савецкай арганізацыі няма чым пахваліцца. Гэта і было галоўнай тэмай крытычных выступленняў комсомольцаў.

Інжынер-комсомолец т. Ліўшыц законна папракаў камітэт у дрэннай арганізацыі палітвучы комсомольцаў.

— Камітэт комсомола нашага завода, — гаворыць т. Ліўшыц, — у пагоні за колькасным ахватам не цікавіцца якасцю паслухавіц комсомольцаў. У адным гуртку ў нас займаюцца комсомольцы з ніжэйшай асветай і інжынеру. У асобных слухавіц узровень ведаў вышэй, чым у прапагандаста. Нема дыферэнцыяванага падыходу пры ўкамплектаванні школ.

Крытыкавалі камітэт за слабую работу з навіжамі.

— Да ўступлення ў комсомол, — гаворыць тав. Таанана, — са мной гутарылі літаральна ўсе члены камітэта, а як толькі я апынуўся комсомольцам білет — мною перасталі цікавіцца.

Комсомольцы крытыкавалі гарком комсомола за недастатковую дапамогу і кіраўніцтва комсомольскімі арганізацыямі.

У спрэчках выступілі 27 чалавек. Комсомольцы прызналі работу камітэта здавальняючай.

У састаў новага камітэта пасля дэкладнага абмеркавання кандыдатур выбрана 9 членаў. Сярод выбраных — 3 інжынеры і 2 тэхнікі.

Н. ГРШЫН.

Спартыўныя камісары капітан М. А. Ерэмін і капітан Н. А. Палежнік 26 кастрычніка адзінаццаці год у арганізацыі апрацоўкі ільну і плод-вінны. У саставе «Фронта» барографы і акты. На здымку (злева направа): спартыўны камісар капітан М. А. Ерэмін і капітан Н. А. Палежнік перадаюць савецкую спартыўную камісію Цэнтральнага апрацоўка ільну і плод-вінны імя Косарова барографы і акты «Родина».

РОСКВІТ НАВУКІ Ў СССР І СОВЕЦКАЯ ІНТЭЛІГЕНЦЫЯ

Загінаючы капіталізм даўў навуку да стану рэзкага заняпаду. У краінах агадцелага фашызма навука падверглася поўнаму разгрому. Там яе падмацаў дзікім напіваністычным брэдам навуку прымушваюць прымаць удзел у гнуснейшых крывавах злачынствах дэсяці аховы інтарэсаў эсплаататару-капіталістаў.

Але і ў краінах так званай буржуазнай дэмакратыі — Англіі, Злучаных Штатах Амерыкі і інш. становіцца вучоных неспрыянае. Так, напрыклад, адзін амерыканскі прафесар агрыкультуры, павеламляючы аб зніжэнні мільянаў гектараў пасеваў баваўнікі і табаку, соіны тысяч свінатак і мільянаў свіней, робіць адсюль для сябе самазабодчы вывад: «Калі гэта прынясе напіваністычны росквіт, то я сваё жыццё патрапіў марна...».

У Англіі, Злучаных Штатах Амерыкі агранамічная навука загаловаецца: «Перастань працаваць над павелічэннем сельскагаспадарчай прадукцыі — гэта нявыгадна для капіталістаў». А кругом беспарадоўна паміраюць ад голаду.

Адзін англійскі прафесар горка скардзіцца, што большая частка выдатных поспехаў у медыцынскай навуцы асуджана на беспалоддзе, бо багатая капіталістычная Англія алмаўляецца забяспечыць нават самы мізэрны, неабходны для здароўя, узровень жыцця ўсім народам.

Зусім іншую карціну прадстаўляе сабой навука ў СССР. У нашай краіне навука не толькі служыць народу, але і сама зрабілася агульнанародным адбыткам. Вялікі савецкі народ авалодаваў навукай шырока скарываючы яе і рухаві наперад. Навука ў СССР прызначана выконваць велізарны дзяржаўны і народнагаспадарчыя задачы.

Акадэмік Б. А. КЕЛЕР

Навука ў СССР узбройваецца марксіска-ленінскай метадалогіяй, большавіцкай рэвалюцыйнай тэорыяй, якая сама з'яўляецца найвышэйшым навуковым дасягненнем чалавечтв, створаным геніямі — Марксам, Энгельсам, Леніным, Сталіным.

Як велічча і ярка прагучалі нядаўна на ўвесь свет словы таварыша Сталіна аб навуцы, сказаныя ім на прыёме ў Крэмлі работнікаў вышэйшай школы 17 мая гэтага года! У гэтай прамове таварыш Сталін заклікаў савецкіх вучоных да таго, каб яны як можна лепш скарысталі велізарныя сілы перадавой сацыялістычнай навуцы, скарысталі для народа і праз народ. Таварыш Сталін указаў савецкай навуцы шлях, які для буржуазных вучоных з'яўляецца забароненым.

Жыць твар савецкай навуцы — гэта савецкая інтэлігенцыя. Ярка характарыстыку савецкай інтэлігенцыі, той інтэлігенцыі, якая вырастае разам з перамогай сацыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне, даў таварыш Сталін у сваім гістарычным дакладзе аб праекце новай Канстытуцыі. Таварыш Сталін сказаў:

«Гэта ўжо не тая старая заскарузляла інтэлігенцыя, якая прававала стаўіць сябе над класамі, а на самай справе служыла ў сваёй масе памешчачам і капіталістам. Наша савецкая інтэлігенцыя — гэта зусім новая інтэлігенцыя, звязаная ўсім карэнным з рабочым класам і сялянствам».

Партыя Леніна—Сталіна высокая палітычная ролю інтэлігенцыі ў нашай краіне. Калі раней, пры буржуазна-памешчачым ладзе, інтэлігенцыя была

прэслужытай пануючых класаў, то ў пераправіны час, пры савецкай уладзе, інтэлігенцыя атрымала шырокі прастор для свайго росквіту і служэння інтарэсам народа. Наша інтэлігенцыя — гэта камандныя кадры на ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва. Такія інтэлігенцыя павінна быць моцна ўзброена ведамі, рэвалюцыйнай тэорыяй, тэорыяй марксісма-ленінізма. І савецкая ўлада, і партыя многа робіць для таго, каб узброіць кадры інтэлігенцыі гэтымі ведамі.

Як ідэя ўзбраення нашага народа навукай, аб гэтым ярка сведчаць лічбы, якія прыўважыў таварыш Молатаў у сваёй прамове «Аб вышэйшай школе» (15 мая 1938 года). У адным Савецкім Саюзе навуца ў вышэйшай школе 560 тысяч чалавек, тады як у чатырох краінах Заходняй Еўропы (Францыі, Германіі, Італіі і Вялікабрытаніі) і ў Японіі, разам узятых, налічваецца толькі некалькі больш 400 тысяч студэнтаў.

560 тысяч савецкіх студэнтаў, авалодаючых вышэйшымі матэрыялістычнай навукай, паказваюць, які імкліва і магутна расце наша новая інтэлігенцыя, якая становіцца сапраўды сацыялістычнай. Гэта інтэлігенцыя расце па ўмовах сацыялістычнага ладу. Яна вырастае не толькі ў вышэйшай школе, — яна вырашчаецца ўсюды: у шахтах, на рудніках, на паравозах, на саўгасных і калгасных палках. Карачэй кажучы — на ўсіх участках грамадзянскага будаўніцтва сацыялізма, па ўсёй вялікай савецкай краіне растуць кадры савецкай інтэлігенцыі.

Разам з тым савецкая ўлада змагаецца і прымушвае на службу сацыялізму лепшых прадстаўнікоў старога інтэлігенцыі. Варта ўспомніць хоп-бо імёны такіх выдатных вучоных, як Тіміразаў, Мічурын, Паўлаў, Карнісік, Цыялкоўскі, Вільямс.

У 1841 годзе адзін з лепшых прадстаўнікоў рускай інтэлігенцыі — В. Г. Бялінскі пісаў: «Мне алясца, дай мне свабоду дзейнічаць для грамадства, хоп на дзесяць год... і я можа быць, за тры год звыяру-бы маю агульную моладзель... палюбіў-бы працу, знайшоў-бы сілу волю».

І вось пралетарская рэвалюцыя не толькі дала прадстаўнікам старога інтэлігенцыі поўную свабоду дзейнічаць для грамадства, але і заклікала іх да вырашана грамадзянска-дзяржаўных задач, садзейнічаючы тым самым іх творчаму росту.

Не даўна, што ў такіх умовах многа з старых інтэлігентаў — вучоных, інжынераў, урачоў, настаўнікаў і т. д. вярнулі сабе моладзель імёна так, як налісаў Бялінскі, — яны па-новаму, яшчэ гараць палобіць сваю працу і знайшлі ў сабе новую сілу і раласць творчасці.

Першую Сесію Вярхоўнага Савета СССР адкрыў старшын дэпутат акадэміка А. Н. Вах Першую Сесію Вярхоўнага Савета РСФСР адкрыў старшын дэпутат калгасніка-воптытк С. Н. Барышаў. Першую Сесію Вярхоўнага Савета БССР адкрыў прафесар М. С. Мельнік.

Аляксей Нікалавіч Вах і Сцяпан Нікіціч Барышаў — іх жыццёвыя шляхі праходзілі далёка адзін ад другога. А. Н. Вах у моладзі палка імкнуўся да навукі. Але навокал народ стагнаў пад гнётам памешчачы і капіталістаў. Людзям з чуткім сумленнем было не да спакойных навуковых заняткаў. І А. Н. Вах больш 60 год назваў студэнтам наймоў у падполле на барышлі з самоздзярабам, пасля эміграцыі ў Заходнюю Італію, у мадэльнай калоніі Жэневы ён выраб у вучонага з савецкім імем, але аставаўся алдарваным ад свайго народа.

У пяціх нястачы прабіваў сабе дарогу ў жыцці ў царскай Расіі Сцяпан Нікіціч Барышаў. Псьменнасцю Барышаў авалодаў ужо будучы жанітым. З дзяцясцю прабіваў сабе дарогу да

ПАДНЯЦЬ АЎТАРЫТЭТ СХОДА КАЛГАСНІКАЎ

Усе асноўныя пытанні калгаснага жыцця прыём і выключэнне з членаў, выбары праўлення і рэўкамісіі, заварджанне галавых справаздач і прыхода на-расходнага каштарыса, заварджанне норм выпрацоўкі, дагавору, стварэнне фондаў і т. д. — вырашае толькі агульны сход калгаснікаў. Сход — гаспадар калгаса. «Агульны сход з'яўляецца вышэйшым органам кіраўніцтва арцелі» (3 статута сельсавета).

Аднак, як паказваюць факты, у многіх калгасах Барысаўскага раёна ігнаруюць ролю агульных сходаў. Папярочна калгасным дэмакратыю, груба парушаючы статут сельсавета, важныя пытанні, якія павінны быць вырашаны толькі агульным сходам, вырашае само праўленне арцелі, а то нават і адзін старшыня калгаса.

У сельсаветах імя Куйбышава, Вільяма-Негубаўскага сельсавета, сходы адбываюцца нэрэгулярна. На працягу месяцаў із зусім не скліваюцца, а потым на вырашэнне аднаго схода адразу ставіцца 8—9 пытанняў. Дарчы, некаторыя з гэтых пытанняў ставіцца зусім без патрэбы. Такія сходы звыяўляюцца назавалюцца на 7—8 гадзін вечара, Доўга і марудна абраюцца члены арцелі, і сход пачынаецца толькі ў 11 гадзін вечара і часта зацягваецца да раніцы.

Такі падыход да арганізацыі сходаў калгаснікаў і падбору парадку дзяржавы і па таго, што сур'ёзнейшыя пытанні жыцця арцелі калгаснікамі не абмярковуюцца, даводзіцца да ведама схода толькі фармальна. Так, на адным сходе пасля разгалу ваюм пытанняў быў зачытан прыходна-расходны каштарыс. Заўваг не было. У спрэчках ніхто не выступаў.

Праўленне сельсавета імя Куйбышава ніколі не палумала аб прыцягненні калгаснікаў да ўдзелу ў пярвічных агульных сходаў. Вось толькі два чалавекі, якія заўсёды выступаюць на агульных сходах: гэта старшыня калгаса т. Яроп і старшыня сельсавета т. Бельскі. Яны правялі, адзін з іх выступае дакладчыкам, а другі ў спрэчках. Гэтым заканчваецца абмеркаванне важнейшых пытанняў жыцця калгаса. Прычым, старшыня калгаса Яроп часта самастойна вырашае буйнейшыя пытанні жыцця калгаса. Апошні сход калгаснікаў адбыўся тры месяцы таму назва.

Калгасны лад, прадацзень поўнасцю знішчыў фактычную няроўнасць жанчын. Калгасны лад вырасіў дзесяці тысяч выдатных жанчын — гераній, стаханавіцаў, майстроў высокіх ураджаяў і ўлоўя. На кіруючай рабоце ў калгасах, саветах — усюды калгасніцы паказваюць бліскучыя ўзоры дзяржаўнай работы. Можна было-б прывесці мноства прыкладаў, калі перадавыя калгасніцы з'яўляюцца ініцыятарамі стаханавіцкага руху. На Першым усе-саюзным з'ездзе калгаснікаў-ўдзельнікаў таварыш Сталін гаварыў: «Жанчыны ў калгасах — вялікая сіла. Трымаць гэта сілу пад судам, значыць лапучыцца слабыня».

Відаць, аднак, што гэта мудрае ўказанне вялікага правалыра народаў заблылі ў некаторых калгасах Барысаўскага раёна. Тут устанавілі нікім не пісаная законы Чамусці прыняты, што на калгасных сходах прысутнічаюць толькі мужчыны, а жанчын зусім мала. Даходзіць нават да таго, што некаторыя калгасніцы пад прадлогам таго, што яны заняты дзённымі нават не запрашаюцца на сходы. Такі парадок устанавіўся напрыклад, у калгасе «Чырвоны праўнік». Старшыня калгаса М. Гаеўскі нічога дрэннага ў гэтым не бачыць.

Сапраўды, многія калгасніцы часта пазбавлены магчымасці прысутнічаць на сходах, бо няма на каго паідаць

даёй. Але хто-ж у гэтым вінават, калі не праўленне калгаса, якое не падумала прыдуць дзяця калгаснікі на сходы. Неапраўдана, чаму з такой вясярпай практыкай прымырліся кіруючыя арганізацыі Барысаўскага раёна.

Часта можна пачуць разважанне старшын некаторых калгасоў аб тым, што калгаснікі не працягваюць асабліва актыўнасці на агульных сходах. Але ў чым-жа прычыны?

Разважаны аб тым, што калгаснікі наогул мала цікавіцца жыццём калгаса, з'яўляюцца гнусным падлхам. Актыўнасць калгаснікаў расце з кожным днём. Іх хваляюць усё недахопы і непадаткі ў калгасе. Іх радзе кожная перамога калгаса, іх агірае кожная перамога Савецкага сялянства качачко-аўдуча замалаваўся на калгасным шляху і паказвае ўзоры большавіцкай работы, каб атрымаць новыя перамогі сацыялістычнага земляробства. Прычыны слабай актыўнасці часткі калгаснікаў на агульных сходах заклучаюцца ў тым, што кіраўнікі некаторых калгасоў не прыслухоўваюцца да голасу калгаснікаў, ігнаруюць іх прапановы, не выконваюць рашэнняў агульнага схода.

Напрыклад, на працягу года ў калгасе «Шлях Леніна», Глівонскага сельсавета, на агульным сходе 6 раз ставіла пытанне аб наладжанні праціважарнай аховы. Кожны раз калгаснікі выступалі з прапановамі, высілілі канкрэтныя паставы, але ні адзін раз паставы не выконвалася.

Палобных прыкладаў з жыцця гэтага калгаса можна прывесці многа. 18 лютага адбыўся справаздачны сход. Многія калгаснікі ў сваіх выступленнях указвалі на прычыны нізкага ўраджая, давалі канкрэтныя прапановы. Старшыня калгаснікаў Кліна расказаў, як пярэбна скарываўся торф і посяд для падняцця ўраджайнасці. Калгаснік Міхал Бусел выказаў сваё жаданне арганізаваць падкомру пасеваў фекаліем. Было многа іншых каштоўных прапановаў. Праўленне калгаса нічога не зрабіла, каб на справе ажыццявіць прапановы калгаснікаў.

У многіх калгасах сістэматычна праводзіцца неправамоўныя сходы. Напрыклад, у калгасе «Хваля рэвалюцыі» на працягу 1938 года не было ні аднаго правамоўнага схода. 21 красавіка на сходе прысутнічала 100 чалавек, 20 мая — 120 чалавек і т. д. Гэта, прыкладна, 4 састава членаў арцелі.

Такое-ж становіцца ў калгасе «Палітдзедзець», «Трэці палачыны», «Дружная праца», «Шлях Леніна» і інш. Нават такія пытанні, якія выбары праўлення, вырашаліся на сходах, дзе прысутнічала менш паловы састава членаў арцелі.

Працікол агульнага схода калгаснікаў — важнейшы дакумент. Аднак часта людзі, якія выдучы працікол, не разумеюць усёй алдаснасці паручанай ім работы. У калгасе «Чырвоны праўнік» у праціколі ніколі не фіксуецца выступленні калгаснікаў. У калгасе «Дружная праца», Каспюкоўскага сельсавета, зусім няма кнігі праціколу. Працікол выдуча на асобных кавалках паперы. Працікол нават не падпісаны членамі праўлення схода. Амаль ва ўсіх калгасах у праціколі не ўказан лік прысутных адсутнічаючых рэгістрацыйныя спіскі.

Партыйна і савецкія арганізацыі Барысаўскага раёна не змагаюцца за ўзніццё аўтарытэту, за дзейнасць сходаў калгаснікаў. Нааўварот часта ў калгасе прыяцляюць раённыя работнікі, спехам збіраюць сход, ставяць неабдуманыя і непадрыхтаваныя пытанні, не прымаюць мер да апавішчэння і збору ўсіх калгаснікаў і гэтым зніжаюць аўтарытэт калгасных сходаў.

Г. СЯРГЕННА.

ЗДАВАЦЬ ДЗЯРЖАВЕ ПРАДУКЦЫЮ ВЫСОКАЙ ЯКАСЦІ

Уборка бульбы ў Жлобінскім раёне надолгачальна адстае. На 20 кастрычніка ў пасевы бульбы аталася гняніцкая і ў такіх сельсаведах, як Салонкі, Мормальскі, Дабрагатацкі — каля паловы.

Цяпер у раёне схаміянулася. Спяваюць калгасы з коняй, Забываюць, аднак, аб якасці. Прапускаюць міма ўраі той факт, што на многіх так званых «убраных гектарах» асталося ў зямлі 10—12 проц бульбы. Мала для арганізаваў пераворачанне і барабананне бульбынашчаў. З 120 калгасаў да пераворачання праступілі толькі асобныя.

Раён ганебна алстае і па выкананню плана дзяржаўных паставак бульбы. Асобныя калгасы, як «Чырвоны Кастрычнік», Мормальскага сельсавета, «Дняпроўскі» Загонскага сельсавета, «Комуніст», Кабаньскага сельсавета, выканалі дзяржаўны план бульбапаставак толькі ад 20 да 25 проц.

Маючыся ў раёне 4 прыбачныя пункты зусім дрэна падрыхтавалі да нармальнай работы. Масва-агта-

шыная работа тут адсутнічае, а для культурнага абслугоўвання адтачыў абсалютна нічога не зроблена. На пунктах нягледзячы на вялікае чарга, у той час, калі яе можна лёгка ліквідаваць. Трэба было толькі паклапаціцца набыць тэчэ некалькі вагаў.

Выключна дрэна арганізавана і перавозка бульбы на загатоўныя пункты. Дэсяткі вагаў, нагружаныя бульбай, прыбываюць па некалькі кілометраў і стаяць пад дажджом. Бульба не накрыта саломай.

Калгас імя Горкага, Дабрагатацкага сельсавета, прыслаў на прыбачныя пункты гнілу, надобраскасную бульбу, беспадстаўна заяўляючы, што «лошай бульбы няма». На такі-ж шлях стаў старшыня калгаса «Чырвоная Беліца», Лукаўскага сельсавета.

Падобныя факты інашч нельга расцэньваць, як антыдзяржаўныя практыкі. Здаўляе, чаму ўсе гэтыя факты праходзяць міма ўвагі кіруючых раённых арганізацый.

А. САЛАУЕУ.

У ЧАКАННІ АЎТАМАШЫН

БАБРУЙСК. (Спец. нар. «Звязда»). Сустраўкачы славяне свята—XXI стагоддзі Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, перадышы калгасы раёна папыхава заварылі сельскагаспадарчы год. Яны ў першую чаргу паўнаці і спецыяльна разлічыліся з дзяржавай па ўсіх відах паставак. Калгасы «Траці рамаўскі», імя Куйбышава і іншы даюць здалі дзяржаве хлеб, бульбу і т. д.

Адзак у цэлым раён зацэгае выкананне дзяржаўных абавязальстваў. На 24 кастрычніка план хлебапаставак па раёну выканан на 72 проц, натуроплата па зяру—на 64 проц. Па бульбе план выканан на 63 проц, натуроплата — 43 проц.

Надолгачальна марудна ідзе апрацоўка бульбы Маскве і Ленінграду. За мес 5.800 тон апрацоўка толькі 3.500 тон. У апошні дні адгруква рэзак анізяся.

Бестурботнасць кіраўнікоў Гарбацэвіцкага, Туркаўскага, Рымавецкага сельсаветаў прывяла да таго, што план апрацоўкі бульбы па гэтых сельсаведах выканан толькі на 30—40 проц. Аднаасобнікі Варэцкага і Брожскага сельсаветаў амаль зусім не пры-

ступілі да апрацоўкі бульбы дзяржаве. У рэальнасці кіраўнікі сельсаветаў і калгасаў самі тармазіць выкананне дзяржаўных абавязальстваў. Так, старшыня Бортыкаўскага сельсавета тав. Цед даў устаноўку калгасам каб на конях бульбу не адрозілі, а чакалі аўтамашыны з раёна. Выконваючы гэту шлодную дырэктыву, калгас «Чырвоная Армія» на сваіх конях не адрозілі ні аднаго кілограма бульбы. Такіма чаканне аўтамашыны, а не скарыстоўвае калгасных коней старшыня калгаса «Усход», Туркаўскага сельсавета, тав. Шэфчук. А гэты калгас павінен адгрукіць дзяржаве яшчэ 100 тон бульбы. Антыдзяржаўная практыка асобных старшын калгасаў і сельсаветаў не атрымала належнага адпору з боку кіраўніцтва раёна.

Старшыні некаторых калгасаў лічаць, што з натуроплатай за работу МТС можна пачакаць. У калгасах Цялуцкага, Рымавецкага, Гарбацэвіцкага сельсаветаў план бульбапаставак выканан на 100 проц а па натуроплаце—менш чым напалову.

Адзак з усіх гэтых фактаў у Бабруйску не зроблены яшчэ належныя вывады.

ШКОДНЫЯ ЎСТАНОЎКІ

ПУХАВІЧЫ. Калгасы раёна зацэгаюць апрацоўку і здачу дзяржаве ільняпрадукцыі. На 22 кастрычніка план загатоўвак выканан толькі на 27,2 проц. Некаторыя калгасы да гэтага часу не праступілі да прычынай апрацоўкі і здачы дзяржаве ільняваласна.

Калгас «Новае Яліно», Новасельскага сельсавета, павінен аздаць дзяржаве 124 цэнтнеры ільнятрасты, 18 цэнтнераў ільнясемя і 216 кілограмаў пянькі.

Адзак калгас не праступіў да разліку з дзяржавай. У трапій брыгадзе ляжыць больш трох вагаў ільнятрасты мінулага года, 3 тоны каналінай трасты і 8 тон ільнятрасты гэтага года. Калгас не арганізаваў здачу гэтай трасты на ільнязавод і не арганізаваў апрацоўку на месцы. Па віне кіраўнікоў калгаса шмат трасты агніло на сцелішчы. Старшыня праўлення тав. Леўс даў аўна азначынае распараджэнне брыгадзю перша брыгады тав. Верамейчыку — адкасіць мочку трасты каналель да вясны.

Аднаасобнікі Пудзіцка-Слабоцкага і Новасельскага сельсаветаў яшчэ не пры-

сталі дзяржаве ні аднаго кілограма прадукцыі Наогул аднаасобнікі раёна выканалі план па здачы ільняваласна толькі на 10 процант.

Райвыканком стаў на шкоды, па сутнасці, антыдзяржаўны шлях. Замест правільнай арыентацыі на апаўчэнне ўсіх відаў сельскагаспадарчых работ, на першачарговае выкананне абавязальстваў перад дзяржавай, ён сваімі ўказаннямі садзейнічае сабатажнікам.

Райвыканком дао ўказанні калгасам апрацоўкай і здачай ільну дзяржаве не спяшанца.

Што-ж даўнага ў тым, што Пухавічскі раён ганебна зрывае выкананне сваіх абавязальстваў перад дзяржавай па ільнязагатоўках.

П. НАСЬКОУ.

ПЕРАМОЖЦЫ Ў СПАБОРНІЦТВАХ

Комсомольцы часней БАВА сустрэлі юбілей Леніна-Сталінскага комсомала буйнымі поспехамі ў баявой і палітычнай вучобе. Асабліва вялікія поспехі комсомольскай арганізацыі, дзе сакратаром бора тав. Захарва.

Ваенны совет БАВА прысудзіў гэтай арганізацыі пераходны чырвоны сцяг і адначасова выдатыць 30 тысяч рублёў на набыццё літаратуры і вучэбных дапаможнікаў і 7 тысяч рублёў на прэміраванне комсомольцаў-выдатнікаў. Усяго будзе ўзнагароджана 30 выдатнікаў, сярод іх камсорг тав. Бурда. Усе комсомольцы яго арганізацыі — выдатнікі баявой і палітычнай вучобы.

Другое месца ў акрузе заняла комсомольская арганізацыя, дзе сакратаром бора тав. Карагін. Арганізацыя прэміравана 20 тысячамі рублёў на набыццё літаратуры і вучэбных дапаможнікаў і 5 тысячамі на прэміраванне комсомольцаў-выдатнікаў. Сярод выдатнікаў гэтай часці — малодшы камандзір тав. Вапчэнка. Да юбілея Леніна-Сталінскага комсомала тав. Вапчэнка падрыхтаваў некалькі стралкоў, у любых умовах выконваючых заданні толькі на звыш выдатна. Сам Вапчэнка заняў першае месца на акру-

говых стралковых спаборніцтвах, а што і ўзнагароджан граматай Ваеннага савета БАВА і каштоўным падарункам.

Комсомольцы Кучарук, Платонаў, Завалуеў, Чарноў у падарунак маюць рэальнае дабіліся перамогі на ўсеазаважных конна-спартыўных спаборніцтвах. Яны атрымалі значкі з надпісам «Пераможца» і каштоўныя падарункі.

Малодшыя камандзіры-комсомольцы Субонін і Высоцкі здалі экстарнае заданне на малодшых лейтэнантаў валаса. Іх падравадзены занялі першыя месцы ў часпах.

Результаты падагульнення вынікаў спаборніцтваў комсомольскай арганізацыі БАВА гавораць аб тым, што ўсе комсомольцы БАВА пуюн адным імкненнем, адной мэтай — з гонарам выканаць пастаўлены перад імі заданні, быць заўсёды ў стане поўнай баявой гатоўнасці, здольнымі ў любую мінуту выканаць баявы заданні партыі і ўрада. Комсомольцы БАВА гатовы асабістым прыкладам, натхняючы байцоў, рынуцца на ворага, калі ён асміліцца напаці на сацыялістычную радзіму, і змесці яго, як смеше, з савецкай зямлі.

ДАБІЛІСЯ ЗНАЧНЫХ ПОСПЕХАЎ

Спаборнічаючы за дастойную сустрэчу XXI гадавін Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, чыгуначнікі стаячы Менск-таварная дабіліся значных поспехаў у рабоце. Саставіцель павязоў тав. Калаша выконвае даўнюю норму па фарміраванню павязоў на 140 проц, саставіцель павязоў тав. Радзюк выконвае норму па забеспячэнню развозкі вагонаў да месцаў разгрузкі на 127—130 проц.

У выдатны становішчы ўтрымліваюць стралчынкі тэ. Немагай, Машко, Коўшар, Баранава, Паўаун. Стрэлчын тав. Башар за ўзорную работу занесен на дошку гонару імя XX-годдзя ВЛКСМ.

З 30 кастрычніка па 5 лістапада павязоўца агляд пуці, стаячынных пабудов на права атрымання пашпарта гатоўнасці да зімы.

ПРЫСВАЕННЕ ЗВАНЯ НАСТАЎНІКА

Нарабасавецкі БССР пачаў вылуча атэстатаў на званне настаўніка пачатковай і сярэдняй школы. Гэта званне заслужылі па рэспубліцы 16 тысяч настаўнікаў, прайшоўшых атэстачынныя камісіі. У асноўным гэта моладзь, скончыўшая савецкія педагагічныя тэхнікумы і інстытуты, пачаўшая добрую ўзору работы ў школе.

Атэстат № 1 аб прысваенні звання настаўніка сярэдняй школы выпісан дырэктару і выкладчыку гісторыі чыгуначнай пачатковай школы, Рудзенскага раёна, тав. А. М. Лобачу, які завочна скончыў Педагагічнае аддзяленне менскага Педагагічнага інстытута імя Горкага.

Да 7 лістапада выдача атэстатаў будзе закончана.

ПРАЦОУНЫЯ БУДУЮЦЬ УЛАСНЫЯ ДАМЫ

За летні перыяд каля 200 працоўных Менска пабудавалі ўласныя жылныя дамы. У кожным доме па дзве кватэры з некалькі пакояў. Каля кожнага дома адводзіцца ўчастак зямлі ад 500 да 1.200 квадратных метраў.

Ва ўласныя дамы перасяліліся ўжо стаханавы першай Менскай электрастанцыі тт. Воўк і Ніхайчык, рабочы фабрыкі індывідуальнага пашыву абутку тав. Рубін і інш. У раёне Козырава забудаваны новыя індывідуальныя дамы 6 новых вуліц. Будуюцца індывідуальныя дамы папрырыла жылёвую плошчу сталіцы больш чым на 10 тысяч квадратных метраў.

67 працоўных Менска па пабудову і рамонт уласнай жылёвай плошчы выдан крэдыт у размеры 130 тысяч рублёў.

ПІСЬМЫ Ў РЕДАКЦЫЮ

ЯК ДАЕХАЦЬ ДА НОВА-БЕЛІЦЬ?

Калі вы, праходзячы па Савецкай вуліцы г. Гомеля, павернеце галаву ў бок будына імя Леніна, ваша ўвага мінаволі будзе прыцягнута значнай групай людзей, выстаўшых тут у доўгую чаргу. Калі-ж вам, як гаворыцца, воляю лёсу неабходна трапіць у рабочы цэнтр г. Гомеля—Н.Беліцу, то такі гэтак прыходзіцца даўжачыся да гэтай чаргі, і вы атрымаеце поўную магчымасць на працягу больш ці менш доўгага часу аглядаць, прыбываючы месцы Гомеля ў радыусе грані гэтага пляна.

Гэта прыемнае назіранне будзе прадэманстрацыяй лепшым выпадку не менш галіны Але быць і так, калі прастаўшы гадзіну, а то і больш, і страцішы ўсякую надзею убачыць (не гаворачы ўжо аб павезці) доўгачаканы аўтобус гомельскага Саюза таварна-паштовага перавозу імя Н.Беліцы пехатоў. Будучы ўпэўнены, што затрацішы яшчэ гадзіну-паўтара, вы, безумоўна, туды даярацеце. Многія так і робяць.

Для забеспячэння нармальнага перавозування многіх сошней працоўных неабходна рэгулярнае курсіраванне па маршруту Н.Беліца—Гомель не менш 6—7 аўтобусаў умяшчальнасцю 25—30 чалавек. У сапраўднасці-ж працоўны, ці перагулярна, 2—3 аўтобусы. Да гэтага трэба дадаць, што калі ў пачатку года неспрадна па гораду курсіравала 4—5 аўтобусаў, якія пераходзіліся ў гадзіны наабоўшчару-

ту на лінію Гомель—Н.Беліца, то апра аўтобусны рух па гораду зусім спывае.

У чым-жа справа? Чым выклікана прамое ігнараванне апапрабавання тысяч працоўных г. Гомеля? Хто канкрэтны віноўнік адсутнасці срэдкаў перасоўвання для працоўнага насельніцтва такіх рабочых цэнтраў, як Н.Беліца, Залінейны раён і інш?

На гэтыя пытанні ў гарадскіх арганізацыях канкрэтнага адкажу не атрымаеце, а паўнеце спасыланне на «аб'ектыўныя прычыны».

Нольга сказаць, што Гомельскі горсовет і яго секцыі не займаюцца гэтым пытаннем. Ёсць нааонт гэтага адна паставава. Але далей паставава справа не пайшла.

З наступленнем восені ўзманіўся помыт на аўтобусы, яшчэ больш павялічыліся чаргі каля аўтобусных астановак (летам часткова вярнула мааторная лодка). Многа дзесяткаў рабочых, служачых на пляцы імя Леніна і на вуліцах Н.Беліцы галінамі прастаўваюць пад адкрытым небам, але бяздушныя кіраўнікі Саюза таварна-паштовага не жадаюць заўважыць усяго гэтага.

У Гомелі бошч усе магчымасці быстра ўстанавіць узорны аўтобусны рух як па гораду, так і па абслугоўванню рабочых цэнтраў. Неабходна толькі аламаць упартую роўнадушнасць адказных за гэтую справу работнікаў.

В. Н. АЯУ.

ДЗЕ МОЖНА ПАШЫЦЬ ДЗІЯЧАЕ ПАЛІТО?

Гэтымі днямі я абышоў рад пашывачных майстэрняў Менска, каб аказаць дапамогу паліто. Доўгі час усе мае старшын былі дарэмна. Усюды мне адкавалі:

— Дзіячае? Паліто?.. Не, не арымаем.

Нарэшце больш ветліва сустрэлі мяне ў майстэрні арцелі «Новы шлях».

— Паліто? Дзіячае? Калі ласка! Адразу!

Чаканае аблягчэнне гатова было вырацца з маіх грудзей. Але я пачаў:

— Калі вы жадаеце зрабіць паліто, то даця ваша павіна менш не менш 6—7 год ад нараджэння, Калі-ж вапашу сінчу або даччы толькі 3—4 год,

то вапаш прыняць ніяк не можам.

На ўсе мае довады і просьбы загадчы прыбачнай адкаваў адно:

— Калі мы пашывем паліто, усё роўна яно нельга будзе павезць (што гэта азначае, я так і не зрааўмеў).

Я дакаваў, што ў мяне ёсць зятая мерка, ёсць неабходны матэрыял. Дарэмна. Мне адкавалі:

— Лепш купіць у магазіне, мы іх туды паслаем.

Ціава было-б спытаць у кіраўнікоў арцелі «Новы шлях», чаму для магазінаў арцелі можа быць дапамоца алене ўсіх размераў, а для прыватных аказчыкаў устаноўлены абмежаванні?

А. М. ТРУХАНАУ.

ЗАГАТОЎКАЙ І ВЫВАЗКАЙ ЛЕСУ ТРЭБА КІРАВАЦЬ

План лесазагатоўвак і лесавывазкі ІІІ квартала па Уздзянскаму раёну ганебна сарван. Загатоўкі выкананы ўсяго толькі на 16,9 проц, вывазкі — на 10 проц. Нават перадавы ў гэтых адносінах Самбэўскі сельсавет план лесазагатоўвак выканав на 91,5 проц і лесавывазкі—на 42 проц.

У рэальнасці іншы сельсаветы (Латанскі — старшыня тав. Чаюк, Прымынкаўскі — старшыня т. Груша, Стальбоўскі — старшыня тав. Кароль і інш.) для выканання гэтай важнейшай гаспадарчай задачы літаральна нічога не зроблена.

На заўвагу работніка леспрамгаса аб неабходнасці неадкладна арганізаваць вывазку лесу старшыня Стальбоўска-

га сельсавета тав. Кароль адвоўчы адкаваў:

— Адчапіцеся вы з сваім лесам. У мяне ёсць больш важныя справы, чым лес.

І гэта не выпадковы адказ. Справа паказвае, што тав. Кароль упарты не жадае выканаць свой абавязак перад дзяржавай. Стальбоўскі сельсавет у ІІІ квартале не выканаў плана ні на адзін процант.

Нарада начальнікаў леспрамгасаў, старшын сельсаветаў і калгасаў, лесарубоў, возчыкаў і грузчыкаў, якая яляўна адбылася, палвергла жорсткай крытыцы палобныя антыдзяржаўныя тэндэнцыі некаторых старшын сельсаветаў і калгасаў.

Але гэтым абмежаванца нельга: неабходна неадкладна арганізаваць сапраўдную большшэвіцкую барацьбу за поўнае выкананне квартальнага і гадзавога плана загатоўвак і вывазкі лесу.

Неабходна, каб кіруючыя партыйныя і савецкія арганізацыі раёна ўзначалілі гэту важнейшую справу.

П. БУРАН.

МАСКВА СОВЕЦКАЯ

Не так даўно на будаўнічай выстаўцы ў Маскве быў пабудаван грандыёзны азячны агнямі макет сталіцы СССР. Старыя вулічкі і завулкі прарэзалі прамыя шырокія лініі праспектаў і магістралей. Перасякаючы забудаваныя дамамі ўчасткі і раёны, пракладваючы пад плошчамі, разбігаліся ад цэнтра тунелі метрапалітэна. Новыя масты ўнікалі над блакітнымі дэнтамі ракі. Панарама ўходзячая ўдатычын канала і абшчыных воласкоў адкрылася нібы з вышнімі тунэлянага палёту. Граніцы горада расшыраліся. Адзін за адным апапальвалі свае агні новыя раёны, вырастаўшыя на пустынных калісціх тэрыторыі. Магутная рата разбывае беспарадкавае скарпенне старых вуліц і тупікоў і ператварае іх у шэста цэлае, строёнае, поўнае гармоніі. Вы пачыналі глыбей і яснае разумець, што ляжыць у аснове грандыёзнага плана рэканструкцыі. Энергія і розум! Энергія нарадзіла, якога выдасць у будучыню комуністычная партыя большыкоў.

Наабоўшч саўварты архітэктары і планіроўшчыкі Заходняй Еўропы, адзіўленыя размахам работ па рэканструкцыі Масквы, адмаўлялі верыць у магчымасць іх ажыццяўлення. Буржуазныя архітэктары ўспаміналі практыцы перабудовы асобных кварталаў у капіталістычных гарадах. Сумы лёс впаўчату гэтыя праекты. Суагледзілі і вярочны адзін аднаму інтарэсы прыватных прадпрыемстваў і домаўласнікаў паглыналі іх і ператваралі ў нішто.

Буржуазныя архітэктары не ўлічылі магчымасці сацыялістычнага грамадства, не ўлічылі энергіі савецкага народа. Макет на выстаўцы можна было роўна неўвабава працяраць у новым ўобліку горада.

Мы ўспамінаем Маскву такой, якой яна была тры-чатыры гады назад, — і

Масква — сталіца Савецкага Саюза. НА ЗДЫМКУ: агульны выгляд Краснай плошчы. Фото Г. Гавана (СФ).

самі не пазнаем яе. Ну, а калі ўспомніць старую, дарэволюцыйную Маскву? Яе называлі белакаменнай. Адзак каля 70 процант аўтаскоў маскоўскіх дамоў былі праўлінымі, больш палову дамоў — аднапавярховымі. Толькі 2,9 проц будынкаў мелі больш трох паверхаў. Булаваліся яны ўнутры Садовага каляца, дзе жылі купцы, дваране, капіталісты. Працоўны люд туліўся за ўскраінах, у каморках, у рабочых казармах. Як жылі ў гэтых казармах? Аб гэтым пісаў адзін з атачачых фабрычных інспектараў: «Праз столь, прасочваючыся, капае на галовы рабочых смярдзючая вадкасць з усорнай. Шчыбы ва многіх дамах адсутнічаюць. Вечарам тут поўны зморк. На 100 чалавек гарыць адна капцілка, ды і та я часта гасне з-за нячыткага газу». Вось якую Маскву называлі калісці белакаменнай. Угрымныя кібаркі на ўскраінах; без усягата густы, неларачны ў сваёй купецкай раскошы камяніцы — у цэнтры горада. Лабірынт крывых вулічак. 87 тупікоў было ў тагочаснай Маскве. 1.031 завулак! Па будынкаў маставой вярхоўка грэмелі легкавыя ізвозчыкі, падводны лямавікоў.

Чым-жа дапоўніць карціну «белакаменнай»? «Сорак сорак» пераваж, на якіх дажывалася 7-тысячная вярва папай, дзянаваў, неаомшчынаў. Ні апаваго рабочага клуба, затое — 2.387 кабароў. Пыл у гарацях дні, невыдарае балота ў часе дажджу. Адзін з куткоў староў Масквы вай Чыгуначнага места так і зваўся — Балота.

Хто памятае зарэз гэту Маскву? Старыкі, ды і тыя забыліся. Ад усталарашчай «ускраіны» і следу не ача-

са. На месцы угрымых кібарак выраслі ля новых заводаў цэлыя кварталы многапавярховых камянічых будынкаў. Заглянне ў алавін з раёнаў Масквы, які сарод народа так і называюцца «Новыя дамы», гэта—побач з Трохгоркай. Цэлы гарадок з магазінамі, клубамі, бульварамі, царкам культуры і адпачынку. Па абоду баках ад трамвайнай лініі пагнуцца новыя вуліцы. Такі-ж малюнак ля заводаў «Дынама», аўтамабільнага — імя Сталіна і сучасных з імі прадпрыемстваў. Рабочым аўтамабільнага завода належыць тут Палац культуры з тэатральным залам, чытанымі, ламашчавымі для выставак, гасцініцамі. Недалёка—зімі басейн для плавання.

Вуліцы Масквы змяняюцца з кожным месцам. На месцы прыземістых зарэз грандыёзны будынак гасцініцы Масковета. Насупроч яго велічыня Дом Соўнаркома. За гэта лета ператварылася суседняя з Охотным радам Манежная плошча. Стала прасторная плошча ад гэціншы Масковета да самага Манежа. Адрыцц прыгожы від на Крэмль, на велічыню пад яго сцэнамі Александрэўскі сад, адрыцц свабодная перспектыва вуліцы Горкага.

На вуліцы Горкага кіпіць работа. Грунт эскаватараў, грузавікоў, бясшумнае коўчанне дарожных машын, рагаватваючых новую асфальтовую маставую на тым месцы, дзе зусім ня-

даўна сталі тухлякныя, нязграбныя дамы. Дамы гэтыя разабраны. Алавін з будынкаў шлода было разбураць. Яго паставілі на каткі і «увазлі» ўглыб квартала разам з жыхарамі, валапарамі, тэлефонамі. Вуліца Горкага расшыраецца больш чым удвая.

Тое-ж, прыкладна, адбываецца па ўсіх раёнах, на ўсіх вялікіх і малых вуліцах. Тысячы рабочых, інжынераў, урачоў, мастакоў, лётчыкаў, вучоных перабраліся ў новыя камфартбельныя аддасценыя, залітыя святлом дамы, саабожамы газам, гарачай вадой і іншымі комунальнымі выгодамі. Над праектамі жылых дамоў працуюць відзельныя архітэктары сталіцы. Многія дамы зводным выгладам нагадваюць палаты. Жывуць тут савецкія рабочыя, прадстаўнікі савецкай інтэлігенцыі.

Новыя дамы будуюцца з такім разлікам, каб вуліцу можна было расшырыць, адкрыць доступ наветру і святлу, аслабіць месца для ілунчых у некалькі разоў аўтамабільы, аўтобусы, тралейбусы.

У аграўанні жылых дамоў вырастаюць будынак тэатраў і канцэртных памяшканняў. Надаўна знялі рыштывані з грандыёзнага тэатра Чырвонай Арміі, пабудавана ў форме палікановай зоркі. Закачаваецца пабудова опернага тэатра імя Сталінскага. Будуюцца тэатр імя Нёміроўска-Данчанка, хутка будзе адкрыта новапабудаваная Дзяржаўная канцэртная зала

на плошчы Маякоўскага. З кожным месцам расшыраюцца работы на тэрыторыі Палаца Саветаў, які можна будзе бачыць з ваколіц Масквы, з вакоў паяздоў, пад'язджаючых да сталіцы. Грандыёзную вежу Палаца Саветаў увячае статуя Леніна.

Прыемнае паўчціц жыццё адчуваюць масквіны, якія жывуць на вуліцах Садовага каляца, на 1-й Маяцкай вуліцы, на Ленінградскіх, Маяжскіх, Яраслаўскіх шае. На месцы цесных вуліц, дзе цяжка было развінуцца аўтамабілю, прасіраюцца прамыя шырокія магістралі з рухаючыміся ў некалькі разоў машынамі, аўтобусамі, тралейбусамі. Дасканала аддзеленыя дамы. Накатаная шынамі лётравыя глады асфальта. Ленінградскае шае стала цэнтрам авіяцыі і спорта, Аэрапорт. Некалькі сталінаў. Стадыён «Дынама», які ў дні спартыўных святаў і футбольных матчаў збірае 80 тысяч глядачоў. Дарога да Тушынскага аэрадрому, да Хімічнага порта, да пабудаванай у гэтым годзе воднай станцыі «Дынама» з яе ахатамі, тэніснымі пляцоўкамі, пляжам. Дарога да пеплаколаду, які курсіроўць па каналу Масква—Волга!

А канал! Яго прыстані, шлюзы, масты, боласнежы, увенчаны вежай будынак порта. Воляю большшэвікоў зменена геаграфія значнага раёна, прылажачага да канала. «Маскоўскае мора» стварылася ля самай Волгі. Волжская вада напоўніла некалькі велізарных воласкоў, павысела ўзровень Маскарскі, палякля па спен Крэмля і дала магчымасць у бліжэйшым будучым ператварыць сталіцу ў марскі порт.

Калісьці брунаўна, нязграбная, Масква стала ўпрыгожаннем горада. Новыя граціныя набараньня на працягу многіх кілометраў пабудованыя дамамі-палацамі,

Тут стварыцца новыя праспекты, транспартныя магістралі. Праз Масквару перакінуты магутныя масты, кожны з якіх прадстаўляе сабой частку праспектаў, залучаючых паміж сабой розныя раёны сталіцы.

Жыццё горада з кожным годам становіцца ўсё больш кіпучым і ажыўленым. Па колькасці перавозных у год пасажыраў маскоўскіх трамваяў даўно ўжо вышай на першае месца ў свеце. На дапамогу трамваяў прышлі аўтобусы і тралейбусы, затым паязды метрапалітэна. Маскоўскі метрапалітэна беспасрэчна стаіць на першым месцы па моцнасці і прыгожасці сваіх пабудов. Нічога палобнага не бачылі ні краіны Заходняй Еўропы, ні Амерыка.

Расшыраючыся, сталіца ўключае ў межы выдатныя паркі — Ленінскі, Куінэўска-Філеўскі, Сярэбраны бор, Пакроўска-Стрэннеўскі і Кукаўскі.

Сотні аўтамабільы, трамваі, аўтобусы у выхадныя дні накіроўваюцца да Цэнтральнага парка культуры і адпачынку імя Горкага, па Ізмайлава і Сакольніку. Старая Масква не мела ні аднаго ўчастка для спартыўных гульняў і спаборніцтваў. Цяпер у сталіцы створана 38 сталінаў. Сярод іх — сталіны «Дынама», алвін з лепшых у Еўропе, разлічаны на 80 тысяч глядачоў. У Ізмайлава будуюцца сталіны яшчэ большага размеру.

Апаясана садамі і лясамі зялёнай аоны Масква астанавіцца горадам сонца, паветра, святла. Вузля вуліцы раскоўваюцца, шырокія транспартныя артэрыі залучаюцца з плошчамі, аслабінымі ад старых, змрочных, нязграбных дамоў.

Так ажыццяўляецца сталінскі план рэканструкцыі сталіцы рукамі рабочых-стаханавцаў, перадышы інжынераў, выдатных архітэктараў. Усё гэта грандыёзнае будаўніцтва гатчыцца і кіруецца таварышам Сталіным. Народ гаварыцца выдатнай сталінай свай дзяржавы, ачагом сацыялістычнай культуры, наадай працоўных усяго зямнога шара.

Еўг. КРЫГЕР.

СТАНОВІШЧА ў ЧЭХАСЛАВАКІІ

ЧЭХАСЛАВАЦКА-ВЕНГЕРСКІЯ АДНОСІНЫ

ПРАГА, 29 кастрычніка. (БЕЛТА). Амерыканцы венгерскую ноту, чэхаславацкі ўрад прапанаваў Венгры ў...

гацыямі Чэхаславакіі і Венгры. Становішча на венгерска-чэхаславацкай граніцы астаецца вельмі напружаным.

ФАШЫЗАЦЫЯ СЛАВАКІІ

ПРАГА, 29 кастрычніка. (БЕЛТА). Славацкі аўтаномны ўрад прыняў рашэнне аб фашызаванні вобласці.

Другой пастановай урада ўводзіцца інстытут урадавых упунаважаных ва ўсіх гаспадарчых арганізацыях і буйных аграрна-прамысловых аб'яднаннях.

Выдана таксама распараджэнне аб «чыстых» вышэйшых навучальных устаноў і прафесарска-выкладчыцкіх кадраў ад марксісцкіх і яўрэйскіх элементаў.

Праследванне чэхаў у акупіраваных раёнах

ПРАГА, 29 кастрычніка. (БЕЛТА). Здаецца германскіх і польскіх фашысцкіх улад над чэшскім насельніцтвам акупіраваных раёнаў прадаўжаюцца.

Тое-ж назіраецца і ў раёнах, занятых палкамі. Трэцяга дня ў Мараўску Остраву прыбылі 52 гарнякі-чэхі, высланыя польскімі ўладамі.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

Агенцтва Эспаль паведамляе з Мадрыда, што праціўнік праваў зрабіць 28 кастрычніка вылазку ў сектары Толедо, але атака мяжынікаў, падтрыманая агнём кулямётаў і мартыр, не ўвайшла ніякіх поспехаў.

нік, папароўны паражэнне на Эбро, зноў прабуе прадпрыняць наступленне на Мадрыд. Аднак супрацьўстаўленне рэспубліканскай арміі ў сектары Харамы (на паўднёвы ўсход ад Мадрыда) не дазволіла яму прасунуцца ні на крок.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У ЦЕНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

Не гледзячы на захват японцамі Ухана, ваенныя дзеянні на паўднёвым беразе Янцзы, ніжэй Ханькоу, прадаўжаюцца. У раёне Дзюані кітайскія войскі на працягу некалькіх дзён стрымліваюць японскае наступленне.

УЗМАЦНЕННЕ АБОРОНЫ КІТАІ

ЧУНЦІН, 29 кастрычніка. (БЕЛТА). Правінцыйны ўрад Сычуані рашыў стварыць у кожным павеце аддзяленне мабільнага камітэта Асноўнай задатчай камітэта з'яўляюцца набор і абучэнне новых байцоў.

На Паўночна-Заходняй граніцы СССР. На здымку: награнічнік у лазары. Фото комсамольска-пагранічнага Е. Халдзее (СФ).

ІІІ УСЕБЕЛАРУСКАЯ АЛІМПІЯДА МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ ВЯСЁЛАСЦЬ, РАДАСЦЬ, ЗАДОР

Учора на ўсебеларускай алімпіядзе выступала адна з старэйшых удзельніц мастацкай самадзейнасці рэспублікі 74-гадовая калгасніца сельгасарцелі «Правда», Мейсёлскага раёна, Юлія Сачкова.

Учора на алімпіядзе з поспехам выступіў ансамбль песні і пляскі калгаса «Інтэрнацыянал», Пухавіцкага раёна, Актыўны ўдзел у ім прымае старшыня Дыравіцкага сельсавета дэпутат Вярхоўнага Савета БССР тав. Харытановіч.

Затым выступіў хор калгаса «Правда» Прапойскага раёна. Шчыра і проста ён выканаў беларускія народныя песні «Ой, у полі вярба», «Салавей», «Ой, ты, сад мой зялёны».

Самадзейныя калектывы Хойніцкага раёна яшчэ раз прадэманстравалі свае бліскучыя дасягненні, унёсшы на алімпіяду сапраўдную вясёласць, юнацкі задор, паказваючы ўзор выдатнай пастаноўкі мастацкай самадзейнасці ў адным з глыбінных раёнаў рэспублікі.

Калектывы драматычнага жанра паказалі ўчора рад спектакляў. Драматичны гурток чэрвеньскага раёнскага Дома саюзнаўцы сыгралі шостую карціну з п'есы «Партызаны» — Крапіва. Драмгурток слухачаў прамерцалі паказваў яўрэйскую п'есу «Піршле Астрапольер», драматычны калектыв гомельскага клуба чыгуначнікаў імя Леніна з поспехам паказаў п'есу «Слава» — Тусева.

ПАДРЫХОЎКА ДА ХХІ ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКА

ПЕРАД СВЯТАМ

Байны, камандзіры і жонкі начальнікага саюза Н-скай часці дзейна рыхтуюцца да сустрэчы ХХІ гадавіны Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі.

Штодня левіцкай пакой запаўняюцца ўдзельнікамі самадзейных гуртоў. Чытчыкі, пляцкі, танцы і фізкультурныя рыхтуюць спецыяльныя нумары, з якімі выступіць у дзень свята.

Вялікая работа праводзіцца па афармленню фасада будынка, інтэрнатаў і левіцкага пакоя. Рыхтуюцца фотавітэрыны, якія пакажуць жыццё і быт байцоў і камандзіраў часці.

Вялікая работа праводзіцца па афармленню фасада будынка, інтэрнатаў і левіцкага пакоя. Рыхтуюцца фотавітэрыны, якія пакажуць жыццё і быт байцоў і камандзіраў часці.

Чырвонаармейская самадзейнасць

У Н-скай часці гэтымі днямі быў арганізаван прагляд мастацкай чырвонаармейскай самадзейнасці.

Чырвонаармеен тав. Харцман працягваў вершаваную прамоу дэпутата Вярхоўнага Савета РСФСР тав. Лебедзева-Кумача.

Лепшыя выканаўцы выступіць на ўрачыстых вечарах, прысвечаных ХХІ гадавіне Вялікай Кастрычніка.

Рэйс паравоза „СУ 211-37“

Дзень слаўнага ХХ-годдзя левіцка-сталінскага комсамола комсамольска-маладзёжная брыгада паравоза «СУ 211-37» адзначыла новымі поспехамі.

НЕХАЕУ.

Кіно ў дні кастрычніцкіх свят

У дні святкавання ХХІ гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў кінатэатрах гарадоў і раёнаў БССР будзе дэманстравана 60 назваў лепшых савецкіх фільмаў.

6 і 7 лістапада на плошчах у Менску, Віцебску, Гомелі, Магілёве і іншых гарадах адбудуцца адкрытыя кіносеансы.

Да свята ў Лёзнінскім, Расонскім, Полацкім і іншых раёнах рэспублікі ўпраўленне кінофіліялі пры СНК БССР адкрывае 10 новых гукавых кіноперасоак.

Міжраённы ярмарак

МАГІЛЕУ. На трох рынках горада пачаўся перадсвяточны міжраённы ярмарак. На ярмарак прыбылі калгаснікі і аднаасобнікі Быхаўскага, Бядзвінскага і Чавускага раёнаў.

Выступленні лаўрэатаў-комсамольцаў

У Менск па запрашэнні Беларускай дзяржаўнай філармоніі прыехалі лаўрэаты - комсамольцы ўсесаюнных музыканцкіх конкурсаў — Леон Заце, Вялянціст Яша Слабодкін і піяніст Арнольд Каплан.

РАЁННЫЯ СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧЫЯ ВЫСТАУКІ

З 30 кастрычніка да сярэдзіны лістапада ў большасці раёнаў БССР пачаўся праходзіць раёныя сельскагаспадарчыя выстаўкі. Калгасы, МТС, брыгады, званні паказваюць свае поспехі ў барацьбе за высокі ўраджай, за далейшы ўздым сацыялістычнай жыццёвага ўздыму.

ДЗЕННІК

31 кастрычніка ў 7 гадзін вечара ў рэдакцыю газеты «Звязда» (уваход з вуліцы Карла Маркса) адбудзецца сход хатніх гаспадарыц Сталінскага раёна, прысвечаны 21-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

Выш абавязкі адзначнага рэдактара Д Т ЛЕБЕДЗЕУ

3 30 кастрычніка па 6 лістапада г. г. У ГОРАДЗЕ МЕНСКУ

НА РЫНКАХ: КАМАРОУСКІМ, ЧРВЕНЬСКІМ, СУРАЖСКІМ, «25 КАСТРЫЧНІКА», КРЫТЫМ І СТАРАЖОУСКІМ

ПРАВODЗІЦА МІЖРАЁННЫ ПЕРАДСВЯТОЧНЫ ЯРМАРАК

У ярмарку ўдзельнічаюць ўсе гандлюючыя арганізацыі горада НА ЯРМАРКУ БУДЗЕ ЗАВЕЗЕНА РОЗНЫХ ПРАМЫСЛОВЫХ І ХАРЧОВЫХ ТАВАРАУ НА СУМУ ДА 3-х МІЛЬЯНАУ РУБЛЕУ.

ЗАПРАШАЮЦА КАЛГАСЫ, КАЛГАСНІКІ І АДНААСОВНІКІ ДЛЯ ПРЫНІЦЦА УДЗЕЛУ У ЯРМАРКУ.

ГОРГАНДАЛЬАДДЗЕЛ.

БЕЛДЗЯРЖЭАТРА ОПЕРЫ І БАЛЕТА (паміж Дзярж. тэатра БССР)

30 кастрычніка ЛЕБЯДЗІНАЕ ВОЗЕРА Аб'явіленне на сапраўдны. Пачатак у 8 гадзін веч. Каса в 12 па 8 і в 6 да 9 г. веч

Кіноаўтор «Чырвоная вярба» ГАВЧЫ

Кіноаўтор «Інтэрнацыянал» Каларовы фільм «ЦВЕТУЧАЯ МОЛОДОСТЬ» Кіноаўтор «Спартак» ДАЧКА ПАРТЫЗАН

Дзяцкі кіноаўтор ЛЕНІН У КАСТРЫЧНІКУ

Кіноаўтор «Няліны дні» 1. Журнал Маскоўскай студыі кінохронікі № 45 2. ЧТБ імя СТАЛІНА (кінопарэя) 3. ЛЮДЗІ МОРА (гукавы фільм у 1 ч.)

ЗБЫТАВАЯ БАЗА МЕНСКАГА ХЛЕБАКАМБІНАТА ТРЭСТА БЕЛПРОМХЛЕБАПЯЧЭННЯ

ПРЫМАЕ ЗАКАЗЫ да ХХІ гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі

ТАРТЫ, КЕКСЫ, ПІРОЖНЫЯ, СУХАРЫ, ПЯЧЭНЫЯ ПРАНІКІ, ЗЛОБЫ, СУШКІ, КАНДЫДЗЕРСКІЯ ВЫРАБЫ, ФЛОДЫ, ЯГОР-КІТАХ, ЗЕМЛЯКУХЕН, СТРУДЗЬ, ДЖАКА, МІНДАЛЬНЫЯ, КРОНДЗЕЛЬ З КАРЫЦАЙ, КАМЫШ-ВУРОТ, НУС-ВУРОТ, ТЭЙГЛАХ, ІМБЕРЛАХ, ЦУКЕР-ДЖАКА, ЗЕМЕЛАХ, ТОРТ ВІСКІТНЫЯ, РОЗНЫЯ САРТЫ ХЛЭБА, А ТАКСАМА СПЕЦЫЯЛЬНЫ ДЗЯЦЫ АСАРТЫМЕНТ.

ЗАКАЗЫ ПРЫМАЮЦЬ:

Збытавая база менскага хлебакамбіната — тэлеграфам, поштай і па тэлефонах 22-016 і 23-365. МАГАЗІН № 1 — РОГ КАРЛА МАРКСА І СВІРДЛОЎСКАЯ. ЛАРОК № 1 — РОГ ГАЗЕТНАВ І Р. ЛЮКСЕМБУРГ. МАГАЗІН № 2 — СОВЕЦКАЯ, 23. ЛАРОК № 2 — СТАРАЯ КАМАРОУСКА. МАГАЗІН № 3 — ВУЛ. ЧАПАЕВА. ЛАРОК № 3 — ВУЛ. ЧАПАЕВА. МАГАЗІН № 4 — ВУЛ. ШАНСКАГА ЛАРОК № 5 — ЮБІЛЕЙНЫ РЫНАК. ЛАРОК № 6 — КАМАРОУСКІ РЫНАК.

ПАСТАНОВА № 31 10

ПРЭЗЫДУМА МЕНСКАГА ГАРАДСКАГО СОВЕТА ад 15 кастрычніка 1938 года

Аб гандлі ў перадсвяточны і святоточны дні ХХІ гадавіны Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.

- 1. Прадоўжыць гандлі на ўсёй рэспубліцы гандлёвы сетцы на 2 гадзіны — з 30 кастрычніка па 6 лістапада ўключна на праматарнай сетцы і ўстанавіць, крогласучыцы гандляў у 7 прадуктовах магазінах з 4 па 6 лістапада ўключна. 2. Прадоўжыць гандлі работы ў сетцы грамадскага харчавання на 3 гадзіны ў дзень з 4 па 6 лістапада ўключна. 3. Устанавіць, што 7 лістапада ўсё сетка грамадскага харчавання, па продажу хлеба і хлебных вырабаў, напіткаў і дробна-рознічных сетка па продажу харчовых прадуктаў і 20 дзяржаўных харчовых магазінаў: па Горхачкаўскаму — магазіны №№ 3, 7, 9, 11, 14, 16, 20, 21, 29, 31, 48, 66, 69, 61, 62, 69, 78, 75, 79, 87, 205, 207, 214 і 27; па Саюспродукту №№ 14 і 16; па райтрансгандляўскаму № 31 і Венгавядлі № 3 — працягчы ў вызначаным парадку Астатнія сетка харчовых магазінаў 7 лістапада прадуе з 2 гадзі дзнь. 4. 7 лістапада праматарная гандлёвая сетка і рынкі не працягчы. 5. 8 лістапада ўсё гандлёвая сетка прадуе ў азначаным парадку. 6. Даручыць Горгандальадызду прасачыць за выкананнем гэтай пастаноўкі. Старшыня Менгорсовета Е. ЛЮБІЧ. Секратар Менгорсовета І. КАЗЛОЎСКІ.

УСЁ для ДЗЯЦЕЙ!

Advertisement for children's goods featuring a rabbit and a child. Text includes: У ДЗЯЦЫМ ФІЛІЯЛЕ МЕНГАЛОУНІВЕРМАГА (рог Ленінскай і Савецкай) ЕСЦЬ ВЯЛІКІ ВЫБАР ПАДАРУНКАУ ДЗЯЦЯМ да кастрычніцкіх свят СЕКЦЫЯ ПАДАК ШТО-ДЗЕННА ПАПАРНЯЕМТА НОВЫМ АСАРТЫМЕНТАМ ЦАЦАК 8 25 КАСТРЫЧНІКА да 6 ЛІСТАПАДА ДЗЯЦЫ ФІЛІЯЛ ПРАДУЕ З 9 г. 30 м. РАНІЦЫ, да 9 г. ВЕЧАРА.